

„Könyvtári minőségfejlesztés – könyvtári korszerűsítés”

A könyvtárhasználók elégedettsége

Vizsgálat a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Megyei Könyvtárában

Beszámoló

Készítette: Géro Balázs – Vasné Mészáros Katalin

*A vizsgálatot előkészítő és lebonyolító munkacsoport tagjai: Szabóné Czakó Dóra, Szabó Zsuzsa, Laczi Nóra,
Belán Anita, Vasné Mészáros Katalin.*

Az adatokat rögzítette, feldolgozta: Szabóné Czakó Dóra, Géro Balázs.

Kecskemét, 2004.

Bevezető

Könyvtárunk számára is, mint minden intézmény, cég, egyesület, hivatal, szervezet számára az ügyfelek, használók elégedettségének elérése a legfontosabb. Mint ahogy a legutóbbi nemzetközi felmérések is igazolták, a kitűzött cél a társadalmi beágyazottság, a környezeti integráció megvalósításával érhető el; ehhez a folyamathoz pedig elengedhetetlen az ügyfelek, használók igényeinek felmérése, igény szintjének vizsgálata.

A rendszerváltást követően, az új évezred kezdetével különös jelentőséggel bír, hogy a megváltozott politikai, társadalmi és gazdasági életben hogyan tud megújulni, átalakulni illetve lépést tartani az állandóan változó igényekkel, az információáramlás hatványozott jelenlétében a közintézményi rendszer.

A szolgáltatási ágazatban is kiemelten fontos kritérium a környezettel való szoros együttműködés; annak elérése, hogy a kínálat folyamatos visszacsatolással, spirálisan ismétlődő munkafázisokkal illeszkedjen a kereslethez. A kereslethez való igazodás, azaz a szükségletek kielégítése - mint minden projekt - az elemzés – tervezés – megvalósítás - ellenőrzés munkafolyamataira bontható le; aminek követésével a rövid-, közép- illetve hosszú távú célok, stratégiák, taktikák megvalósíthatók.

A könyvtári intézményrendszer számára az alapvető kihívás az, hogy a hagyományos könyvkölcsönzési szolgáltatásról hogyan tud átváltani egy úgynevezett „információtárra”; hogyan tud megfelelni az egyre inkább „gyakorlatiasabbá” váló, konkrét adatokat igénylő társadalmi elvárásoknak és ezzel párhuzamosan biztosítani a hagyományos könyvtári szolgáltatást.

A vizsgálat célja

A használói elégedettségre vonatkozó felmérésben a Katona József Könyvtár az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer tagjaként vett részt. Az elvégzett elégedettség-vizsgálat segítségével kitűnő lehetőség adódik arra, hogy írásos formában rögzítsük a könyvtárhasználói szokásokat és elemezni, illetve tervezni tudjuk az előttünk álló feladatokat.

A könyvtárhasználói elégedettségrel kapcsolatban történt kérdőíves vizsgálat az eddigi számadatoknál annyival jelent többet, hogy a használók szubjektív, saját benyomáson alapuló véleményét is megismerhetjük; az intézmény arculatát és annak lenyomatát, az imázsát közvetlenül a legjobb „kritikusoktól”, a látogatótól olvashatjuk vissza.

A vizsgálat lebonyolítása

A helyi szinten történt használói felméréssel kapcsolatban egy munkacsoport megalakítását tartottuk célszerűnek. A munkacsoport tagjainak kiválasztása az alapján történt, hogy a leendő „kérdőbiztosok”, - akik az alanyokat felkérjük a kérdőív kitöltésére, illetve esetlegesen segítenek a kérdések értelmezésében - a lehető legjobban ismerjék a könyvtár nyújtotta szolgáltatásokat, válaszolni tudjanak az esetleges kérdésekre és ebből következően megnyerjék a kérdőív kitöltésére felkértek bizalmát. A „háttérmunka”, az adatbevitel, az elemzés és a következtetések levonása kapcsán is igyekeztünk a munkacsoportot úgy összeállítani, hogy az intézmény munkájával kapcsolatban már tapasztaltabbnak számító kollégák végezzék a munkát.

Módszer

Az 500 fős minta megkérdezésére 5 hét állt rendelkezésünkre; a január végétől február végéig tartó időszakban a hét minden nyitvatartási napját és minden napszakját lefedve végeztük a felméréseket. [Lásd az 1. sz. mellékletet.](#) A mintavételnél alapvető fontosságúnak tartottuk, hogy a könyvtárlátogatók egyforma eséllyel kerülhessenek be a vizsgálatba; ezért azt a módszert alkalmaztuk, hogy az intézményből távozó, tehát a szolgáltatásokat már igénybe vevő – azaz a könyvtári lehetőségekkel kapcsolatban tapasztalattal bíró-, minden ötödik könyvtárhasználót kértük meg a kérdőív kitöltésére. Ilyen módon próbáltunk megfelelni a *valószínűségi mintaválasztás* két alapelvének: a véletlenszerűségnek és az egyenlő esély biztosításának a mintába kerülési lehetőség tekintetében.

A kérdőíveket az alanyok önmaguk töltötték ki, de az esetleges értelmezési problémáknál segítséget nyújtott a „kérdőbiztos”. A könyvtárhasználók kitöltési hajlandóságával kapcsolatban az a tapasztalat, hogy a megkérdezettek nagyon alacsony százalékban tagadták meg a válaszadást; és közülük is elenyésző volt azoknak a száma, akik nem akarták kitölteni a kérdőívet – a kitöltésre nem hajlandók többsége sietségre, időponthoz kötött elfoglaltságra hivatkozott. Annak érdekében, hogy a kitöltött kérdőívek

között minél kisebb számban forduljon elő az értelmezhetetlen, elemzésre alkalmatlan példány, az önkitöltés előtt az alanyok számára felajánlottuk a segítséget arra az esetre, ha a kérdéseket valamilyen okból nem tudta megválaszolni, nem tudta értelmezni.

A vizsgálat eszköze

A *kérdőívet*, az OSZK Könyvtári Intézete¹ által javasoltak közül, a vizsgálatban résztvevő könyvtárak együtt választották ki. Ezt követően állították össze a saját kérdőívüket tartalmazó kérdéssort, amellyel a könyvtár működéséről, szolgáltatásairól és az azzal kapcsolatban kialakult elégedettségéről kérdeztük a könyvtárlátogatót. [Lásd a 2. sz. mellékletben.](#)

A használókat a könyvtár szolgáltatási tereiben elhelyezett tájékoztatóval kértük az együttműködésre. [Lásd a 3. sz. mellékletet.](#)

Az adatok feldolgozása

A kérdőívek kódolása egy Excel táblázatban² történt; az adatok összesítése illetve - ahol lehetőség adódott - átlagolása segítségével elemeztük a kapott adatokat. [Lásd a 4. sz. mellékletet.](#)

A vizsgálat eredménye

Az 500 fős mintából 493 kérdőív elemezhető, 7 darab pedig nem tartalmazza a véleményt megfogalmazó személy jellemzőinek valamelyikét, emiatt nem vethető össze a többi, minimálisan szükséges adatokat tartalmazó kérdőívvel.

A részletes elemzés előtt mindenképpen fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy az elégedettség-vizsgálatban részt vevők esetében nem a könyvtári tagok véleményét kértük - a könyvtári tagok és a könyvtárhasználók száma között ugyanis jelentős eltérés van. A könyvtár egyes szolgáltatásait ingyenesen lehet igénybe venni; ami a könyvtárlátogatás illetve használat szempontjából ugyan pozitív folyamat – többen használják az intézmény

¹ A használók elvárásainak és elégedettségének mérése a könyvtárakban. Módszertani útmutató. Összeállította: Vidra Szabó Ferenc. Könyvtári Intézet. Budapest, 2003.

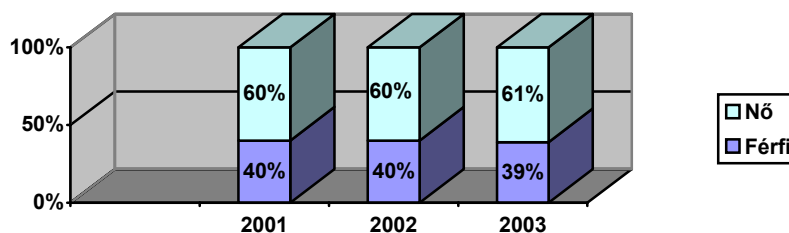
² Könyvtárhasználói felmérés. Kódutasítás. [OSZK KI. Készítette: Vidra Szabó Ferenc]. 2004. Lásd. 2. sz. melléklet

szolgáltatásait; ugyanakkor a hivatalosan nem regisztrált könyvtárhasználók nem tagok, azaz a számítógépes statisztikai adatok alapján történő tervezés folyamatánál nem fedik le a ténylegesen könyvtárba járókat. A mért adatok alapján viszont megállapítható, hogy a vizsgált minta legalább 86%-a könyvtári tag; ugyanis a tagsággal igénybe vehető szolgáltatásokat a kérdőívet kitöltők közül ennyien jelölték meg; és nagy valószínűséggel a fennmaradó 14% között is vannak olyanok, akik ugyan tagjai az intézménynek, de a kérdés napján nem a tagsághoz kötött szolgáltatást vettek igénybe.

Az elemzés szempontjából különösen fontos, hogy az általunk végzett mérési minta mennyire reprezentálja a könyvtárlátogatók egész éves mintáját. A megkérdezettek adatait a 2003-as év statisztikájával összevetve a következő főbb jellemzőket állapíthatjuk meg:

A nemek szerinti megoszlást illetően a felmérésben vizsgált minta korrelál az éves szinten mért adatokkal: a férfi – női arány megközelítőleg 40%-60%. [Lásd 1. sz. táblázat.](#)

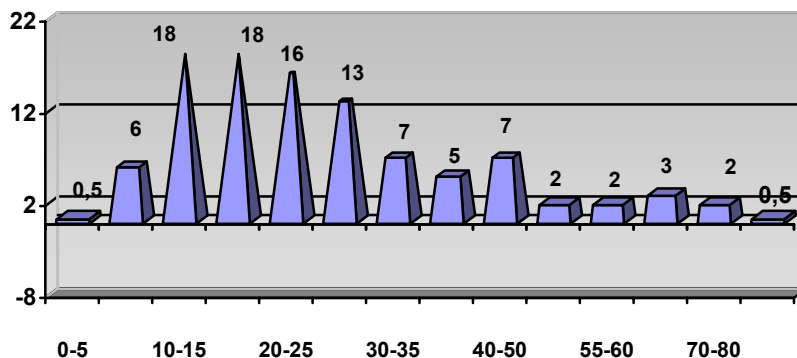
A regisztrált használók nemek szerinti megoszlása 2003-ban a Katona József Könyvtárban³

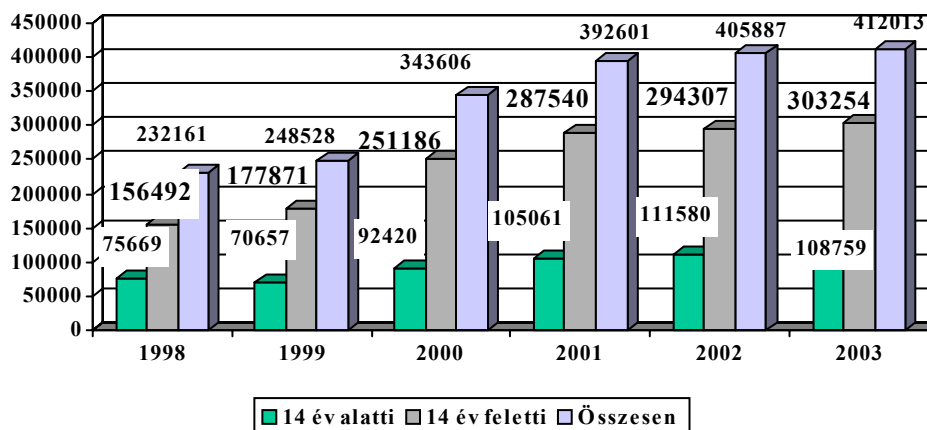
A korosztály szerinti megoszlás az egyéni látogatások tekintetében az elmúlt év során úgy alakult, hogy a 14 év alattiak látogatása az összes látogatás 26,4%-át tette ki (108.759), a 14 év felettiak pedig a 303.254 látogatással az egész 73,6%-át jelentették. Ugyanez az összevetés az elégedettség-vizsgálatban szerepelt mintánál 11% illetve 89%, ami 10% eltérést mutat - ebben a tekintetben nem teljesült a minta reprezentatív volta. Ez utóbbi eltérésre valószínűsíthető magyarázat, hogy az év egyes időszakában (például decemberben, a „Gyerekek hónapjában”, illetve tanítási szünet idején) jóval több gyerek (14 év alatti) fordul meg az intézményben, mint a vizsgálati időszak (január vége és február vége) során. Lásd az 1. sz. táblázatot.

³ A Katona József Könyvtár beszámolója a 2003. évi munkáról. Olvasószolgálat beszámolója. Készítette Padányi Emese.

Az érvényes regisztrációval bíró használók életkori megoszlásának aránya (%) 2003. december 31-én a Katona József Könyvtárban⁵

A személyes látogatások száma 2003. december 31-ig a Katona József Könyvtárban⁴

A. kérdéscsoport Mely szolgáltatásokat vette igénybe?

A kérdéscsoportok közül az elsónél, az „A” kérdéscsoportnál a megjelölések számából a szolgáltatások igénybe vételére, azok kihasználtságára illetve hatékonyságára következtethetünk. A felsorolt szolgáltatásokból különösen érdemes figyelemmel kísérni, amelyeket nagy számban, vagy kevésbé vettek igénybe. A jelentős igénybevételt jelenti, ha a minta 30%-a jelölte a szolgáltatás használatát. **Lásd a 2. sz. táblázatot.** Ezek közül – a tapasztalatoknak megfelelően – a kölcsönzés és az időszak kiadványok helyben olvasása mellett, az Internet és a számítógép használat a legnépszerűbb; de sokan jöttek be azért,

⁴ A Katona József Könyvtár beszámolója a 2003. évi munkáról. Olvasószolgálat beszámolója. Készítette Padányi Emese.

mert információra volt szükségük, vagy egyszerűen a szabad idejüket akarták tartalmasan eltölteni, vagy itt találták meg a legjobb helyet a tanulásra.

Szolgáltatás	Rangsor a használat lapján
Kölcsönzés. Könyv, térkép	1
Időszaki kiadványt olvasott	2
Helyben használat	3
Internetet használt	4
Számítógépet használt	5
Információt keresett	6
Kölcsönzés. CD	7
Böngészett	8
Fénymásolót használt	9
Rendezvényen volt	10
Kölcsönzés. Hangkazetta	11
Kölcsönzés. Hanglemez	12
Egyéb szolgáltatást használt	13
Adatbázist használt	14
Kölcsönzés. CD-ROM	15
Videokazettát nézett	16

A „listavezető” ebben a kategóriában természetesen a *kölcsönzés* szolgáltatás. A válaszadók 84%-a kölcsönzött dokumentumokat. A *könyvkölcsönzést* a megkérdezettek 70,1%-a használta. A kölcsönzők 37,5 %-a csak kölcsönzött, 60 %-a kölcsönzött és visszahozott dokumentumot, és 2,5 %-a csak visszahozott és/vagy hosszabbított. Akik nem vették igénybe a kölcsönzést, a megkérdezettek 16%-a, azoknak jelentős része időszaki kiadványokat olvasott, vagy számítógépet és Internetet használt.

Meglepően sokan jelezték, 206-an - a válaszadók 42%-a -, hogy *helyben használták* a könyvtár gyűjteményét, eszközeit. A tanulásához a helyben használók 56 %-a, a szabadidő eltöltéséhez a 65 %-a veszi igénybe a könyvtárat, a helyben használók 17,5 %-a dolgozott a könyvtárban. Az összes helyben használó közül 55 fő csak tanult, 15 fő csak dolgozott, 49 pedig csak a szabadidejét töltötte itt. Többen kétféle okot (célt) is jelöltek, és voltak, akik (10 fő) mind a hármat.

Az *időszaki kiadványokat* olvasók (224 fő, a válaszolók 45 %-a) körében a legnépszerűbb a napilap 161 jelöléssel, a hetilapok olvasását 113 fő, a folyóiratokét 102 fő húzta be a kérdőívben. Csak folyóiratot olvasott 37 fő, hetilapot és folyóiratot 19 fő. A 25-60 évesek körében a legnépszerűbb ez a szolgáltatás. Napilapot, hetilapot találnak a II. emeleti olvasótermekben is, folyóiratokat viszont csak ott találnak a használók.

A számítógép használat leggyakoribb a diákság körében. Az összes válaszoló közel 32 %-a használt gépet a megkérdezéskor. 14-25 év közötti a géphasználók 43,5 %-a, a 25-60 év közötti válaszolók 31,5 %-a. 60 év feletti válaszoló 9 fő, 6 %. Középfokú és felsőfokú végzettségű a géphasználók többsége, 62 %. A 14 éven aluliak aránya 19 %. Megemeli az arányukat a Gyermekvilág CD-ROM szolgáltatása, és az Opac-gépek használata.

Az Internet használatnál hasonló arányt kapunk A szolgáltatást használók 47 %-a 14-25 éves, 35 %-a 25-60 éves, és 5 %-a 60 év feletti. A 14 éven aluliak száma 25, 11%. Az Infotékában csak 12 éven felüliek kapnak lehetőséget egyéni Internet használatra. A korosztály arányát ez döntően befolyásolja. Az Internetet használók többsége középfokú és felsőfokú végzettségű, 68 %. Az általános iskolát végzettek, vagyis a most középiskolába járók aránya ennél a szolgáltatásnál és a számítógép használatnál is hasonló, 19 %.

Az iskolai végzettség megadásánál többször tapasztalták a kérdőívet ellenőrzők, hogy a kitöltő sok esetben a magasabb végzettséget jelöli akkor is, ha még csak a megszerzése előtt van. Ez a hiba ronthatja az arányokat, főleg a közép- és felsőfokú végzettségűeknél.

Az adatbázisok használatát nagyon kevesen jelölték. Ez fontos jelzés a számunkra arról, hogy kevesen ismerik a fogalmat és a szolgáltatást. 16 fő jelölte összesen, 14-25 év közötti 12 fő (75 %), 25-60 év közötti 4 fő (25 %). Az iskolai végzettségük szerint: középfokú 8 fő és felsőfokú 6 fő, együtt 88 %. 2 fő általános iskolai

A számítógép használathoz kapcsolódó szolgáltatások jelölése összesen (364) meghaladja a könyvkölcsönzés (349) jelölését, de az összes dokumentumtípus kölcsönzési számát nem (573).

Információt a megkérdezettek 31 %-a keresett. Korosztályi bontásban a legtöbben a 14-25 évesek csoportjába tartoznak, vagyis a diákság korosztályaihoz, összesen 43 %. Jelentős a 25-60 év közöttiek aránya is, 36 %. A 14 év alattiak 14 %-ot, a 60 év felettiak 7 %-ot tesznek ki. 43 % középfokú végzettségű, 30 % felsőfokú végzettségű.

A térítéses szolgáltatásaink közül a *fénymásolás* szolgáltatást jelölhették a kérdezettek, az egyéb szolgáltatások között megjelöltek egy floppy eladást és az igen alacsony költségű számítógépes tanfolyamot. A megkérdezettek 23 %-a fénymásolt. Magas számnak értékeljük, mivel könyvtárunkban csak könyvtári dokumentum másolására van lehetősége a használónak. Visszaigazolás arra a megfigyelésre is, hogy a diákok sok esetben nem kijegyzetelik az információt, hanem az oldalt fénymásolva viszik el.

Az *egyéb szolgáltatást* 15 használó jelölte. A felsorolásban nem szereplő dokumentum (BRC videokazetta) kölcsönzését nevezték meg, valamint a

felnothtképzésünkhöz kapcsolódó tanfolyamot (Infosuli), egyéni korrepetálást az I. emeleten, a Gyermekvilág foglalkozását és floppyvásárlást az Infotékában a mentett adatok elviteléhez.

A kölcsönzésnél 2,2-szer magasabb a könyvtárban kapott, helyben használattal igénybe vett szolgáltatások száma. A válaszadók jelöléseiből az is kiderül, hogy jelentős részük az intézményben szeretné megoldani feladatait, nem feltétlenül veszi igénybe a kölcsönzési szolgáltatást.

A 14 éven aluliak használatánál is a kölcsönzés a meghatározó. A számítógéphasználatot a helyben használat és az információ keresés követi, ezek a leggyakrabban igénybe vett szolgáltatások a tapasztalat szerint is. A napilap, hetilap és a folyóirat olvasása nem olyan jelentős még a használatban. [Lásd a 8. sz. táblázatot](#)

A leggyakrabban használók a könyvkölcsönzést, a napilap, hetilap és folyóirat olvasást, valamint az Internet szolgáltatást és a számítógép használatot jelölték meg. A 14 éven aluliak körében is a kölcsönzés és a számítógép használat van az első helyeken. A helyben használat a 14 éven aluliaknál a harmadik helyen van. A Gyermekvilág sokféle és színvonalas kezdeményezését az egyéni könyv- és könyvtárhasználatra, a tanulás segítését visszaigazolja ez az adat. A számítógép, és különösen az Internet iránti érdeklődése a 14 éven aluliaknak a tapasztalat és az éves adatgyűjtés szerint is nagy.

A havonta, vagy ritkábban bejárók a kölcsönzést, a helyben használatot és az információ keresését jelölték meg. Ezek a hagyományos könyvtári szolgáltatások. Nem tudjuk, hogy az elektronikus információs szolgáltatást otthon, vagy más szolgáltatónál vajon igénybe veszik-e? [Lásd a 3. sz. táblázatot](#).

Az egy hétnél ritkábban, de egy hónapnál gyakrabban bejárók a kölcsönzés és a napilap, folyóirat olvasás mellett az Internet szolgáltatást veszik a legtöbben igénybe.

A legritkábban igénybe vett szolgáltatás a videó helyben használata. A gyűjteményünk nem nagy, gyarapítása korlátozott, döntően a Gyermekvilág csoportos foglalkozás szolgáltatásaihoz kapcsolódnak a kazetták. Nincs megfelelő helye az egyéni videózásnak. A szabadidejüket a könyvtárban eltöltő fiatalok tapasztalatunk szerint igénylik ezt a szolgáltatást.

A hanglez állományunk nagyon gazdag, de a háztartásokban egyre kevesebb a lejátszó készülék. Az utóbbi években nem tapasztaltunk változást a gyűjtemény használatában. A CD-ROM kölcsönzés alacsony, de nem is növekedhet, hisz a kölcsönözhető dokumentumok körébe csak a mellékletként kapott dokumentumok kerülhetnek. Ez a dokumentumtípus csak helyben használható.

B. kérdéscsoport **Sikeres volt a kölcsönzése és a tájékozódása a mai napon?**

Hány darab dokumentumot kölcsönzött ma?

A „B” kérdéscsoportnál kimondottan a kölcsönzési szolgáltatás hatékonyságára kérdeztünk rá. Ennél a témakörnél érdekesebb bővebb elemzést végezni abban a tekintetben, hogy a leginkább igényelt és igénybe vett szolgáltatással milyen mértékben elégedettek a könyvtárhasználók. A könyvtári tagok azon része, akik kitöltötték a kérdőívet átlagosan 2 darab (2,1) dokumentumot kölcsönöztek. A 2003. évi jelentésben egy kölcsönzésre 2,8 db dokumentum jut⁵.

A kölcsönzési szabályzat⁶ szerint meghatározott számú dokumentumot meghatározott időre kölcsönözhetnek a tagok:

- könyv 4 hétre vihető el, egyszerre összesen 6 db könyv lehet egy olvasónál,
- adott időszak kiadvány 4 hétre elvihető, egyszerre összesen 2 db,
- olvasóterem adott dokumentumainak kölcsönzését nyitvatartási időn túl, korlátozva vehetik igénybe,
- hangoskönyv 1 mű 4 hétre, vakok és gyengénlátók számára 6 mű 4 hétre,
- hanglemez, hangkazetta 2 db 2 hétre, audio CD 2 db 3 napra,

Az előzetes igényeinek hány kölcsönzött könyv felel meg?

A *könyvet kölcsönzők* 880 db dokumentum kapcsán nyilatkoztak arról, hogy megfelelt-e előzetes igényeiknek. 560 db megfelelt (63,6 %), 253 db nem az, amit kerestek, de találtak megfelelőt (28,7 %), és 67 esetben nem kapta meg a keresett művet (7,7 %).

Az előzetes igényeinek hány kölcsönzött egyéb dokumentum felel meg?

Az egyéb dokumentumot kölcsönzők 242 db dokumentumról nyilatkoztak, hogy megfelelt-e előzetes igényeiknek. 174 db megfelelt (72 %), 48 db nem az, amit kerestek, de találtak megfelelőt (19,8 %) és 20 esetben nem kapta meg a keresett művet (8,2 %).

Magukról a kölcsönzött dokumentumokról (címeikről) nem kértünk konkrét információt.

A viszonylag kedvezőtlen arányon javítani lehetne a jövőben; ugyanakkor rendkívül megnyugtató, hogy azoknak a száma, akik azért nem kölcsönöztek, mert egyáltalán nem

⁵A Katona József Könyvtár beszámolója a 2003. évi munkáról. Olvasószolgálat beszámolója. Készítette Padányi Emese.

⁶Katona József Könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzat. Könyvtárhasználati szabályzat. 2004. január 2.

kapták meg a keresett dokumentumot, elenyészőnek számít. Ennél a pontnál jegyzendő meg, hogy egyre többen igényelik a könyvtárközi kölcsönzést abban az esetben, ha a keresett dokumentumot már kikölcsönözték vagy nem található példány az intézmény gyűjteményében.

Ha tájékozódni jött, sikerült-e a kérdéseire választ kapnia?

A hagyományos könyvtári szolgáltatásokhoz tartozó tájékoztatást a megkérdezettek 71 %-a vette igénybe (352 fő). A kérdésre kapott választ a szolgáltatást igénybe vevők 80%-a, 19 %-a csak részben, 0,8%-a (3 válaszadó) nem kapott. A „részben” választ kapóknál nem ismerjük a kérdéseket, tehát nem tudjuk, hogy a gyűjteményben, az Interneten, az adatbázisokban kereste-e a választ, vagy a könyvtárostól várt választ? További vizsgálatokat lehet végezni a tájékoztató szolgáltatásban ennek kiderítésére.

C. kérdéscsoport

Kérjük írja le, hogy mennyire elégedett könyvtárunkkal?

Az intézmény külső és belső állapotát, az egyes szolgáltatásokat, illetve a közlekedést, felszereltséget elemző kérdéscsoportnál egy 1-től 5-ig tartó sorrendi skálával kódoltuk a használói elégedettséget. [Lásd a 4. sz. táblázatot.](#)

A válaszadók elégedettségi szintje összességében megközelíti a 4,5 pontátlagot, ami kimondottan magas átlagra utal. A kapott adatokból megállapítható, hogy az elégedettség-vizsgálatban résztvevők azon része, akik véleményt formáltak az intézménnyel kapcsolatos jellemzőkről, nagyon jól vélekednek a könyvtárunkról; a pontátlag mindenhol meghaladja a 4-et, kivéve a könyvek és egyéb dokumentumok példányszáma és minősége vonatkozásában, ahol 3,85-ös átlagot számoltunk. Ez utóbbi adatot érdemes jelzés értékűnek venni; ahogy azt a kérdőív végén többen külön meg is fogalmazták: véleményük szerint az állomány gyarapítását a könyvek, de leginkább a könnyűzenei CD-k beszerzésénél kellene javítani.

A paramétereket külön-külön elemezve a legjobb átlagot az intézmény külső és belső állapota, valamint az akadálymentes közlekedés lehetősége kapta (4,7-4,8 pont); ami viszont – az állománygyarapításon kívül – alig haladta meg a 4-es átlagot (és az ilyen pontátlagnál ez relatívan alacsonynak számít) az a számítógépekkel, a nyitva tartással illetve a zenei szolgáltatással kapcsolatban merült fel.

Ha megvizsgáljuk, hogy hány vélemény érkezett egy-egy szolgáltatási egységről és összevetjük az elégedettségénél kialakult rangsort az előző adatok rangsorával, látható, hogy az ismert szolgáltatásról sokkal kritikusabban mondanak véleményt a használók, mint a nem ismert, vagy kevésbé ismertekről. [Lásd az 5. sz. táblázatot.](#)

A *kölcsönzés szolgáltatás*, amihez valószínűleg az Olvasószolgálat szolgáltatási egység tevékenységét kapcsolják és nem az 1. emelet gyűjteményi és tájékoztató szolgáltatását, ahol a kölcsönözhető állomány van, az a legismertebb, és az inkább elégedett és a nagyon elégedett kategóriák között van. Egy írásban megfogalmazott vélemény volt kritikus: kedvesebb és udvariasabb kiszolgálást kért.

A legtöbben véleményt a *Kölcsönzés szolgáltatás*ról mondtak (452 fő, a válaszolók 91,7 %-a). Az igénybe vett szolgáltatásoknál is magas számban jelölték meg ezt a szolgáltatást. Legkevesebb véleményt mondtak az *Európa gyűjtemény szolgáltatás*áról (310, 62,9 %) és a *Helyismereti gyűjtemény szolgáltatás*áról (310, 62,9 %).

Az *Európa gyűjtemény*, amely elnevezés a kölcsönözhető idegen nyelvű dokumentumokat fedi, talán el is „fedi” a használók előtt a tényleges állományt, többen az európai uniós gyűjteményt keresik, vagy vélik a megnevezés mögött. Meggondolandó a gyűjteményrész átnevezése.

A *Helyismereti gyűjtemény* napi forgalma is azt mutatja, hogy az érdeklődők száma ebben a szolgáltatási egységben nem magas. A helyi tartalmú dokumentumok archiválása, a helyi információ gyűjtése hosszú távú feladat, a szolgáltatást nem a forgalma minősíti elsődlegesen. Sokat tettek a gyűjtemény népszerűsítéséért, de úgy tűnik még nem eleget, hogy a népszerű politikai szlogennel éljünk.

D. kérdéscsoport **Kérjük, írjon magáról! Átlagosan milyen gyakran látogatja könyvtárunkat?**

A könyvtárhasználattal kapcsolatban az elégedettségén kívül felmerül a könyvtárba járás gyakorisága is –ami természetesen korrelációban lehet a használói elégedettséggel, bár ennek kimutatása egy, az ezt az összefüggést konkrétan elemző kérdéssorral válna lehetővé. A megkérdezett használók több mint 46 %-a saját bevallása szerint hetente többször vagy egy héten legalább egyszer felkeresi az intézményt. [Lásd a 6.sz. táblázatot.](#)

A válaszolók megoszlása nemük és iskolai végzettségük szerint.

Az elégedettség-vizsgálatban részt vett összes megkérdezett 63 %-a nő, 37 %-a pedig férfi volt. A **nők** 11%-a a nyolc általános iskolai végzettségénél alacsonyabb végzettségű, 16 %-a végezte el az általános iskolát, 36 %-a középfokú végzettségű és 37 %-a rendelkezik diplomával. A **férfiak** esetében a végzettség szerint a minta 9 %-a a nyolc általános iskolai végzettségénél kevesebb illetve 17 %-a általános iskolai végzettségű, 39 %-a középfokú és 35 %-a felsőfokú végzettségű. **Lásd a 7. sz. táblázatot.**

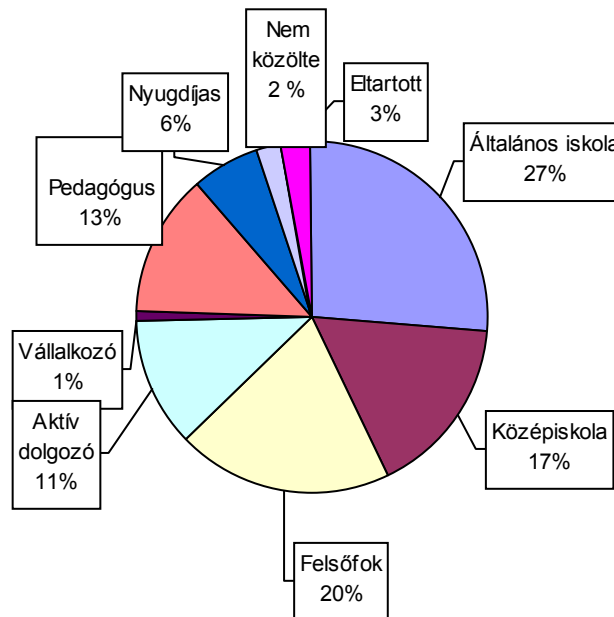
A nyilatkozók életkor szerinti megoszlása

A nyilatkozók átlagéletkora 30 év. A nemek szerinti megoszlás: az ebben az időszakban a könyvtárba látogató nők átlagos életkora közel 29 év, a férfiaknál ez a szám 4 évvel magasabb, 33 év. A kor szerinti további kimutatás alapján a 14 év alattiak és 14 évesek a minta 11%-át (55 fő) tették ki, a további 89 %-on pedig 438 fő osztozott. 197 fő (40 %) tartozott a 14 és 25 év közötti korosztályhoz, a 25 és a 60 év közöttiek 200 fővel (41 %) „képviselettek magukat”, a 60 év felettek közül pedig 41-en (8 %) töltötték ki a kérdőívet a felmérés időszakában.

A kérdezettek megoszlása tevékenységük arányában (%)

Nappali tagozatos egyetemi, főiskolai hallgató		13
Esti vagy levelező tagozatos egyetemi, főiskolai hallgató		3
Egyéb tanuló	28	
Főfoglalkozású alkalmazott	31	
Részmunkaidős alkalmazott	2	
Vállalkozó	4	
Munkanélküli	3	
Nyugdíjas	11	
Háztartásbeli	1	
Tartósan beteg, rokkant	0	
Gyes-en, Gyed-en van	3	
Sorkatona (polgári szolgálatos)	0	
Egyéb:	1	
		100 %

Az érvényes regisztrációval bíró használók tevékenységük arányában (%) 2003. december 31-én a Katona József Könyvtárban⁷

A megkérdezettek és a regisztráltak tevékenységük arányában több helyen nagy eltérést mutatnak. Nagyobb a *nyugdíjas réteg* jelenléte, mint a kedvezményezett tagságok kifizetőké. Az aktív dolgozók között sok a tanuló, akik kedvezményezett *diákként* jelennek meg az éves jelentésben. A megkérdezettek 8,7 %-a jelezte, hogy - többségében, 8,3 % esti vagy levelező tagozaton - tanul. Az általános iskolások és a középiskolások a tagok - regisztráltak - között nagyobb arányban vannak jelen, mint a most megkérdezettek között.

A válaszadók megoszlása lakóhelyük szerint

A válaszadók 82 %-a Kecskeméten és közigazgatásilag a városhoz tartozó külterületeken lakik; 18 %-a a megyében él - döntően 50 kilométeres vonzáskörzetben -, vagy a környező megyék valamelyikében (Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Csongrád megye)

Használ-e más könyvtárat is?

A válaszadók közel 12 %-a a Katona József Könyvtár fiókkönyvtárai közül a Széchenyivárosban található fiókkönyvtárat is használja valamilyen rendszerességgel. Azon kérdésekből, amelyek a helyi illetve más településen található könyvtárak szolgáltatásainak igénybe vételére vonatkoznak, az derül ki, hogy a megkérdezettek 14 %-a

⁷ A Katona József Könyvtár beszámolója a 2003. évi munkáról. Olvasószolgálat beszámolója. Készítette Padányi Emese.

használ más helyi könyvtárat, közülük döntő mértékben (a válaszadók több mint 70 %-a) az adott oktatási intézményben tanulók a főiskola és a közép- illetve általános iskolák könyvtárait látogatják.

Az adott válaszokból megállapítható az is, hogy a más településen élők elsősorban a városukban, falujukban található könyvtárat látogatják, a más településen tanulók – elsősorban a felsőoktatásban részt vevők – pedig a főiskolai, egyetemi és a megyei szintű könyvtárakat keresik fel. A köz- és felsőoktatásban tanulók használnak többféle könyvtárat.

Kérjük, írja le észrevételeit, javaslatait a könyvtár jobb működése érdekében.

Jellemzőnek mondható, hogy azoknak, akik a könyvtárral és a szolgáltatásokkal közepesen elégedettek, vagy inkább elégedetlenek voltak - bele számítva a játékos kedvű fiatalokat is, akik „kitolásból” minősítették le a könyvtárat -, azoknak csak a 10 %-a fogalmazta meg elégedetlenségét. A kérdőív végén adtunk lehetőséget arra, hogy a megkérdezett személy bővebben is kifejtse véleményét. Úgy gondoljuk, hogy ehhez a kérdéscsoporthoz kapcsolódóan érdemes elemezni a használók által megfogalmazott egyéb tapasztalatokat és véleményeket is. *Összesen 179 fő* írta le a véleményét, a területek szerinti kódolásunk alapján ez *201 véleményt* jelent. 18 válaszoló két, három területről is leírta véleményét. A **véleményt mondók 25 %-a csak az elégedettségét** fogalmazta meg.

A rosszabb minősítést kapott működési feltételekről és szolgáltatásokról itt konkrétan fogalmaztak a választ adók: a nyitva tartással, az állománygyarapítással, az Internet használat rövid időtartamával, a számítógéphez való hozzáféréssel, pontosabban a hozzá nem féréssel kapcsolatban fejtették ki a véleményüket. Többen megemlítették a segítőkészség hiányát. Ezeken kívül zavaró tényezőket is felsoroltak: sokszor zavarja őket a zaj (pl. a Gyermekvilágból a Magazinolvasóba áthallatszó beszélgetés), egyeseknek télen és nyáron is melege van, és többen vannak olyanok is, akik hiányolják az egyértelmű, láthatóbb kiírásokat és piktogramokat. A legtöbb vélemény (28 db, a válaszolók 5,6 %-a; a vélemények 13,9 %) a nyitva tartással kapcsolatban fogalmazódott meg. A többen a hétfői nyitva tartást szeretnék. Korábbi nyitást szeretne (pl. 9 órától) 4 fő, és 1 fő hétfőn szeretne korábban bejönni. A válaszolók nagy többsége elégedett, elfogadta a jelenlegi nyitva tartást.

Összességében elmondható, hogy a minta alig 4 %-a „különösen” elégedetlen. A válaszolók nagy többsége a könyvtárról, az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról nagyon jó véleménnyel van. [Lásd a 9. sz. táblázatot.](#)

A szolgáltatások fejlesztése a vizsgálat eredményeinek tükrében

A használói véleményeket, javaslatokat fel kell dolgoznunk, az érintett szolgáltatások vizsgálják meg a felvetett problémákat, és minél hamarabb tegyenek javaslatot a megoldásokra.

A könyvtár működésére, üzemeltetésére tett észrevételek visszatérő panaszai a használóknak – meleg van a terekben, rossz a levegő -. Ezekre a panaszokra, a meglévő feltételek mellett, kerestük a megoldásokat: gyakori, illetve reggeli szellőztetés megszervezése. A korszerű szellőztetés csak nagyobb beruházással oldható meg. A beruházásra a forrás lehetőségét figyeljük, a fenntartónak jelezzük.

A nyitva tartás a 4-es átlagot alig haladta meg a szolgáltatások osztályozásánál. A könyvtár nyitva tartását, pontosabban a hétfői zárva tartását kifogásolták. További vizsgálat szükséges ahhoz, hogy a többség számára elfogadott szolgáltatási renden változtassunk. A szolgálандó közönség azon tagjai, akik nem használják a könyvtárat, vajon a nyitvatartási idő rossz megválasztása miatt nem jönnek? A csökkentett személyzettel biztosítható hétfői korlátozott szolgáltatás nem váltana-e ki nagyobb elégedetlenséget, mint a nyitva tartás jelenlegi állapota?

A 14 éven aluliak könyvtárhasználata csökkent. Ezt mutatják az éves jelentés adatai is és az elégedettség-vizsgálatban megszólítható 14 éven aluliak aránya is. Erre a problémára keresnünk kell a megoldást.

A regisztrált használókról a társadalmi munkamegosztásban elfoglalt helyük, tevékenységük alapján, a foglalkozásukat megkérdezve próbálunk adatot gyűjteni. Nem kötelező az adat, önkéntes a regisztrációnál a megadása. Nincs rögzítve a személyt azonosító okmányok egyikében sem. A kedvezményezettekről megtudjuk, hogy diák, nyugdíjas, közgyűjteményi dolgozó, de nem biztos, hogy a meghatározó tevékenységét tudjuk meg. Mint a vizsgálatból is kiderült, a közalkalmazott lehet diák és nyugdíjas, és lehet vállalkozó is, akár egy időben. A regisztrált használók meghatározó

tevékenységének rögzítését, az eddigi fogalomhasználatot, módszert meg kell vizsgálnunk. Szükséges lehet egy összehasonlítás a többi megyei könyvtárral.

A könyvek és egyéb dokumentumok példányszáma és minősége szolgáltatásunknál csak 3,85-ös tetszési átlagot eredményezett. Ezt az adatot érdemes jelzés értékűnek venni; ahogy azt a kérdőív végén többen külön meg is fogalmazták: az állománygyarapítást a könyvek és a könnyűzenei CD-k területén kellene javítani.

A teljes gyűjtemény használatát megvizsgáltuk. A mutatók értelmezése további vizsgálatot igényel. Egy következő programban ezeket az adatokat szeretnénk összehasonlítani más könyvtárak mutatóival. Tervezzük vizsgálni az utóbbi 15 év gyarapításának forgalmát. Szükség szerint a gyűjtőköri szabályzat módosítását kezdeményezzük a kapott eredményektől függően.

Miből adódik a használók hiányérzete? A keresett művekből, dokumentumtípusokból megfelelő példányszámot rendelnek-e? A beszerzésre javaslatot tevő tájékoztató szolgálat megvizsgálja gyarapítási elveit.

A „C” kérdéscsoportnál a tapasztalat szerint a válaszadók egy része nem osztályozta a szolgáltatások bizonyos részét; főleg az első illetve a második emeleten található szolgáltatások esetében volt ez így; ami utalhat arra, hogy a megkérdezett személy nem rendelkezik megfelelő információval ezekről a lehetőségekről – nem tagja az intézménynek -, nem járt még ott, ezért nincs, nem is lehet véleménye róla.

Többet kell foglalkoznunk a szolgáltatások bemutatásával. A megjelent – és már fogyóban lévő - ismertetőik talán nem a legmegfelelőbb formában, tartalommal mutatták be, milyen szolgáltatást kap, és mihez kaphat segítséget a könyvtárban. Jobb, hatékonyabb módszereket kell keresnünk, hogy a szolgáltatás, az adott gyűjtemény megtalálja a használóját.

A számítógépes szolgáltatások népszerűek és az egyre nagyobb igény is megfogalmazódik a szolgáltatás iránt. A további fejlesztések lehetőségeit folyamatosan keressük. A működési költség biztosított az éves költségvetésben, a gépek vásárlására és fejlesztésére nincs a költségvetésben fedezet. A könyvtár minden lehetőséget kihasznál a további források (pályázat, központi támogatások) megszerzésére. Ki kell alakítanunk a használók és a munkatársak érdekeltségét abban is, hogy a működő Alapítvány a Bács-Kiskun Megyei Könyvtárért közhasznú szervezetnek több támogatást tudjanak szerezni, tudva azt, hogy ezzel is segítik a könyvtár számítógépparkjának további bővítését, fejlesztését.

Nagyon fontosnak tartottuk a helyi főiskola társadalomtudományi tanszékével felvenni a kapcsolatot a vizsgálat elemzésekor. Értékes megbeszélés, konzultáció zajlott az elemzést végzők és a tanszék munkatársai között. Még nem ismerjük a többi tagkönyvtár vizsgálati anyagát, de a konzultációk során megerősödött bennünk az, amit már a pályázatunkban is megfogalmaztunk, hogy a használók elégedettség-vizsgálatával párhuzamosan a potenciális használói kör könyvtári szolgáltatásokra megfogalmazott igényének vizsgálatát is el kell végezni, ehhez szükséges az azonos típusú könyvtárak országos összefogása és egy professzionális vizsgálat megrendelése.

Kecskemét, 2004. május 14.

Beosztás a használói elégedettség mérésére					
Szolgálati munkarend.					
2004. január 26 - február 25. 5. – 9. hét					Nyitva tartás 10-19 óra.
A vizsgálat ideje	1. Szabóné Czákó Dóra */ 8-16 /	2. Szabó Zsuzsanna / 11-19 /	3. Laczi Nóra / K-Sze: 9-17 Cs-P: 11-19 /	4. Géro Balázs / 8-16 /*	5. Belán Anita / 11-19 /
29. csütörtök	13-15			10-13	
30. péntek	10-14			16-18	
04. szerda			10-13	16-18	
07. szombat		14-19			11-14
10. kedd			16-18	10³⁰-12³⁰	
13. péntek		10-14			14-16³⁰
19. csütörtök		10-14	17-19		
21. szombat	10-12	15-19			
24. kedd	13-15				15-17
25. szerda			13-15		10-13

* Megjegyzés: A munka ideje ezen a héten.

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Megyei Könyvtára
Kecskemét, Piaristák tere 8. 6001 Pf.: 127.
Tel.: 76/500-550 Fax: 76/500-570

Kedves könyvtárhasználó!

Könyvtárunk, az Országos Dokumentumellátó Rendszer tagjaként, azt vizsgálja, hogy használóink mennyire elégedettek a könyvtár szolgáltatásaival.

Kérjük, válaszoljon minden kérdésre, és a kitöltött kérdőívet tegye a kihelyezett dobozba!

A vizsgálat eredményéről tájékoztatni fogjuk a közönséget. **A véleményét név nélkül kérjük.**

A. kérdéscsoport Mely szolgáltatásokat vette igénybe? (Kérjük, jelölje x-szel az igénybe vett szolgáltatásokat!)

Könyvet, térképet	☐ kölcsönzött	☐ visszahozott	☐ hosszabbított
Hangkazettát	☐ kölcsönzött	☐ visszahozott	
Hanglemez	☐ kölcsönzött	☐ visszahozott	
CD-t	☐ kölcsönzött	☐ visszahozott	
CD-ROM mellékletet	☐ kölcsönzött	☐ visszahozott	
☐ Napilapot	☐ hetilapot	☐ folyóiratot olvasott	
Helyben	☐ tanult	☐ dolgozott	☐ szabadidejét töltötte
☐ Videokazettát nézett			
☐ Számítógépet használt			
☐ Internetet használt			
☐ Hálózati adatbázist használt (EBSCO, PressDok, EU-s adatbázisok)			
☐ Információt keresett			
☐ Böngészett			
☐ Fénymásolót használt			
☐ Rendezvényen vett részt			
☐ Egyebet:			

B. kérdéscsoport

Sikeres volt a kölcsönzése és a tájékozódása a mai napon? Kérjük, válaszoljon az alábbi kérdésekre.

1. **Hány darab dokumentumot kölcsönzött ma?**

például ha két könyvet, ha egyet sem.

2. Az előzetes igényeinek hány kölcsönzött könyv felel meg?

(soronként csak egyet jelöljön X-szel)

Kölcsönzött könyvek	Ezt a művet kerestem és megkaptam,	Nem ezt kerestem, de megfelel a kölcsönzött mű
1.	☐	☐
2.	☐	☐
3.	☐	☐
4.	☐	☐
5.	☐	☐
6.	☐	☐

Nem kaptam meg a keresett művet: műveket:

3. Az előzetes igényeinek hány kölcsönzött egyéb dokumentum felel meg?

Kérjük húzza alá a kölcsönzött dokumentumok típusát: térkép, hangkazetta, hangskönyv, hanglemez, CD, CD-ROM melléklet, folyóirat, videokazetta (BRC)

(soronként csak egyet jelöljön X-szel)

Kölcsönzött dokumentumok	Ezt a művet kerestem és megkaptam	Nem ezt kerestem, de megfelel a kölcsönzött mű
1.	☐	☐
2.	☐	☐
3.	☐	☐
4.	☐	☐
5.	☐	☐
6.	☐	☐

Nem kaptam meg a keresett művet: műveket:

4. Ha tájékozódni jött, sikerült-e a kérdéseire választ kapnia?

(csak egyet jelöljön X-szel)

igen részben nem

C. kérdéscsoport

Kérjük írja le, hogy mennyire elégedett könyvtárunkkal?

(soronként csak egyet jelöljön X-szel)

	nagyon elégedett	inkább elégedett	közepesen elégedett	inkább elégedetlen	nagyon elégedetlen
A könyvtár külső állapota	☐	☐	☐	☐	☐
A könyvtár belső állapota	☐	☐	☐	☐	☐

	☐	☐	☐	☐	☐
	nagyon elégedett	inkább elégedett	közepesen elégedett	inkább elégedetlen	nagyon elégedetlen
Akadálymentes, könnyű a bejutás a könyvtárba (soronként csak egyet jelöljön X-szel)	☐	☐	☐	☐	☐
Akadálymentes, könnyű közlekedés a terekben	☐	☐	☐	☐	☐
Jelek és eligazító táblák	☐	☐	☐	☐	☐
A könyvtári terek elrendezése, beosztása	☐	☐	☐	☐	☐
Ülőhelyek és asztalok száma és minősége	☐	☐	☐	☐	☐
Számítógépek	☐	☐	☐	☐	☐
Nyitvatartási idő	☐	☐	☐	☐	☐
Könyvek példányszáma és minősége	☐	☐	☐	☐	☐
Egyéb dokumentumok példányszáma, minősége	☐	☐	☐	☐	☐
Várakozási idő a szolgáltatás igénybe vételére	☐	☐	☐	☐	☐
Könyvtárosok segítőkészsége	☐	☐	☐	☐	☐
Kölcsönzés	☐	☐	☐	☐	☐
Magazinolvasó	☐	☐	☐	☐	☐
Infotéka	☐	☐	☐	☐	☐
Gyermekvilág	☐	☐	☐	☐	☐
Általános tájékoztatás, kölcsönzési gyűjtemény	☐	☐	☐	☐	☐
Európa gyűjtemény	☐	☐	☐	☐	☐
Zenei szolgáltatás	☐	☐	☐	☐	☐
Helyismereti gyűjtemény	☐	☐	☐	☐	☐
Társadalom – Tudomány olvasóterem	☐	☐	☐	☐	☐
Természet – Művészet olvasóterem	☐	☐	☐	☐	☐
Összességében véleménye a könyvtár egészéről	☐	☐	☐	☐	☐

D. kérdéscsoport **Kérjük, írjon magáról!**

**1. Átlagosan milyen gyakran látogatja könyvtárunkat?
(csak egyet jelöljön X-szel)**

☐ Ez az első látogatásom ebben a könyvtárban	☐ Háromhetente
☐ Hetente	☐ Többször egy héten
☐ Kéthetente	☐ Havonta
	☐ Ritkábban, mint havonta

2. **Kora:**

3. **Neme:** Nő Férfi

4. **Kecskeméten lakik?** igen nem Ha nem, a települése neve: _____

Hány kilométerre lakik ettől a könyvtártól?

5. A legmagasabb iskolai végzettsége:

8 általánosnál kevesebb

8 általános

középfokú

felsőfokú

Jelölje mindazt, ami önre érvényes.

- Nappali tagozatos egyetemi, főiskolai hallgató
- Esti vagy levelező tagozatos egyetemi, főiskolai hallgató
- Egyéb tanuló
- Főfoglalkozású alkalmazott
- Részmunkaidős alkalmazott
- Vállalkozó
- Munkanélküli
- Nyugdíjas
- Háztartásbeli
- Tartósan beteg, rokkant
- Gyes-en, Gyed-en van
- Sorkatona (polgári szolgálatos)
- Egyéb:

6. Kérjük jelölje X-szel, ha nehézségei vannak a könyvtár használatában.

- Látási Hallási Fizikális Tanulási
- Egyéb: problémái vannak.

7. Használja könyvtárunk fiókkönyvtárait? (Többet is megjelölhet.)

- Széchenyivárosi Műkertvárosi Egyéb: _____

8. Használ-e más könyvtárat is?

- Más kecskeméti könyvtárat? A könyvtár neve:
- Egyéb könyvtárat? A könyvtár neve:

9. Kérjük, írja le észrevételeit, javaslatait a könyvtár jobb működése érdekében.

Eredményes, segítő együttműködését köszönjük!

A könyvtár igazgatója és dolgozói

Kedves Könyvtárhasználók!

Könyvtárunk az Országos Dokumentum-ellátó Rendszer országos vizsgálatának résztvevőjeként 5 héten át vizsgálja, hogy használóink mennyire elégedettek a Katona József Könyvtár szolgáltatásaival.

Intézményünk munkatársai a következő napokban kérdőív kitöltésével szeretnék bevonni a könyvtár használóit a vizsgálatba.

Kérjük, név nélkül válaszoljanak minden kérdésre, majd a kitöltött kérdőívet tegyék a kihelyezett dobozba!

Az Önök visszajelzése azt szolgálja, hogy szolgáltatásaink még inkább megfeleljenek igényeiknek!

A felmérés eredményéről tájékoztatni fogjuk a használói közösséget.

Segítő együttműködésüket köszönjük!

Katona József Könyvtár munkatársai

Könyvtárhasználói felmérés. Kódutasítás.
[OSZK KI. Készítette: Vidra Szabó Ferenc]. 2004.

A. kérdéscsoport Mit csinált a könyvtárban?

Tételenként kódoljuk!

- 1 – ha van találat.
- Üresen hagyjuk, ha nincs!
- Egyebet: kigyűjtjük, ugyanígy kódoljuk!

B. kérdéscsoport Kérjük írja le, hogy mit keresett ma!

1. Hány darab dokumentumot vitt magával haza (kölcsonzött) ma?

Önkód!

- 2-3. Nem kódoljuk! Külön papíron kigyűjtjük!

4. Tájékoztató és tudakozás

- a – igen
- b – részben
- c – nem

C. kérdéscsoport Kérjük írja le, hogy mennyire elégedett könyvtárunkkal?

Soronként kódoljuk!

- a – nagyon elégedett
- b – inkább elégedett
- c – közepesen elégedett
- d – inkább elégedetlen
- e – nagyon elégedetlen
- x – nincs jelölés, több jelölés van

D. kérdéscsoport Kérjük, írjon magáról!

1. Átlagosan milyen gyakran látogatja a könyvtárunkat?

- a – Ez az első látogatásom a könyvtárban
- b – Többször egy héten
- c – Hetente
- d – Kéthetente
- e – Háromhetente
- f – Havonta
- g – Ritkábban
- x – Nincs jelölés, több jelölés van

2. Kora

Önkód!

- x – Nincs adat
3. Ön
- a – nő
 - b – férfi
 - o – nincs jelölés, több jelölés van
4. Ön állandóan vagy ideiglenesen a településen él:
- a – igen
 - x – nincs jelölés
- Ha nem, a település neve: *Kigyújtás!*
- a – Debrecen
 - b – Tiszavárkony
 - c – Szolnok
 - d –
 - e –
 - f –
5. A legmagasabb iskolai végzettség:
- a – 8 általános, vagy kevesebb
 - b – középiskola (gimnázium, szakközépiskola, középfokú technikum)
 - c – felsőfokú (főiskola, egyetem)
 - x – nincs jelölés, több jelölés van

5/B, Ön jelenleg...

Több jelölés esetén: kombinált kód!

- a – Nappali egyetemi, főiskolai hallgató
- b – Esti vagy levelező egyetemi, főiskolai hallgató
- c – Egyéb tanuló
- d – Főfoglalkozású alkalmazott
- e – Részmunkaidős alkalmazott
- f – Vállalkozó
- g – Munkanélküli
- h – Nyugdíjas
- i – Háztartásbeli
- j – Tartósan beteg, rokkant
- k – Gyesen, Gyeden van
- l – Sorkatona (polgári szolgálatos)
- m – Egyéb1:
- n – Egyéb2:
- x – Nincs jelölés

6, Kérjük jelölje X-szel, ha nehézségei vannak a könyvtár használatában, mivel Önnek:

- a – Látási problémák
- b – Hallási problémák
- c – Fizikális problémák
- d – Tanulási problémák
- e – Egyéb1 problémák:
- f – Egyéb2 problémák:

Példa a kombinációkra:

- ab – Látási + hallási
- bd – Hallási + tanulási
- abe – Látási + hallási + egyéb1
- stb.
- x – nincs jelölés

7. Használ-e más könyvtárat is?

Más helyi könyvtárat:

A használt könyvtárak számának megfelelő szám!

- 1 – egy könyvtárat említ
- 2 – két könyvtárat említ
- 3 – három könyvtárat említ
- stb...
- x – nincs jelölés, nem használ

Ha használ: *Kigyűjtés!* Majd: kombinált kód!

Például:

- a – megyei könyvtár
- b – egyházi könyvtár
- c – egyetemi, főiskolai könyvtár
- d – városi könyvtár
- e – tanszéki könyvtár
- f – szakkönyvtár
- e – pedagógiai könyvtár
- g - fiókkönyvtár
- h –

Ha a megyeit és az egyetemit: ac

Ha többet: acdg

Egyéb könyvtárat

A használt könyvtárak számának megfelelő szám!

- 1 – egy könyvtárat említ
- 2 – két könyvtárat említ
- 3 – három könyvtárat említ
- stb...
- x – nincs jelölés, nem használ

Ha használ: *Kigyűjtés!* Majd kombinált kód!

Például:

- a – országos szakkönyvtár
- b –
- c –
- d – iskolai könyvtár
- e –
- f – községi

- g – szakszervezeti
- h – pedagógiai
- i – főiskolai, egyetemi
- j –

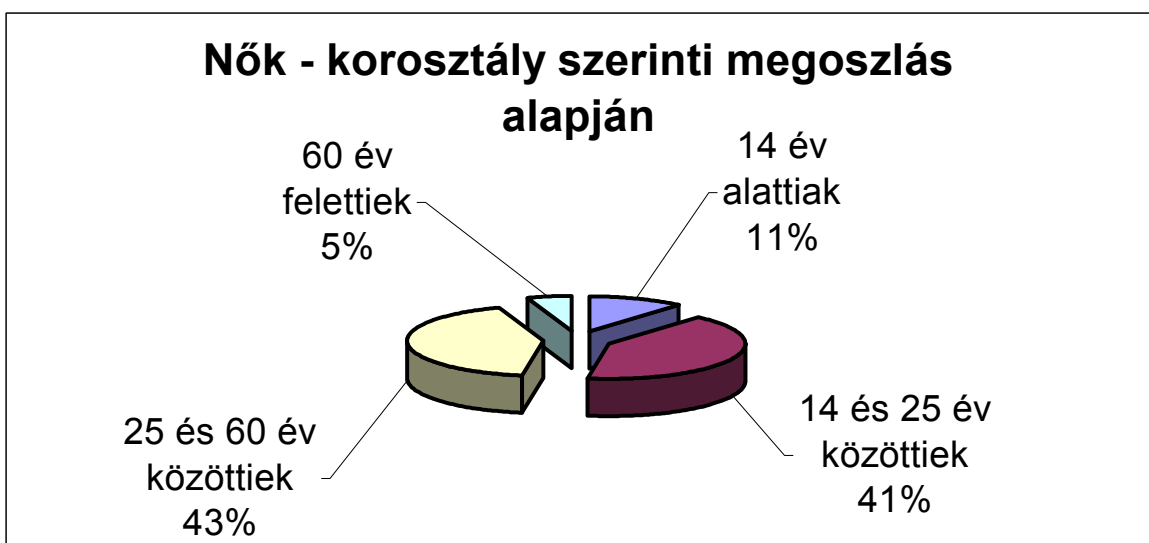
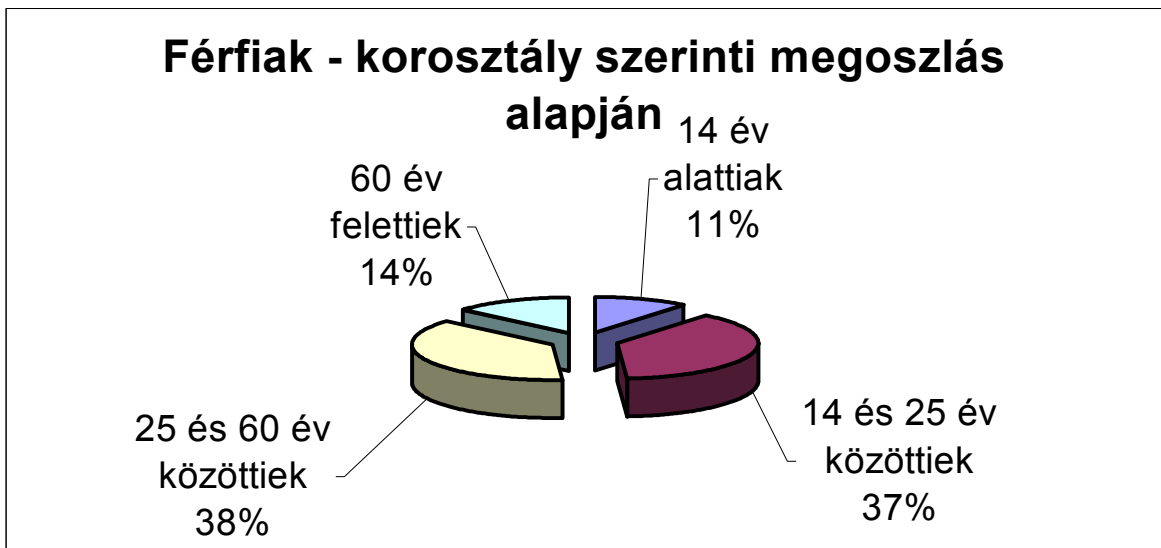
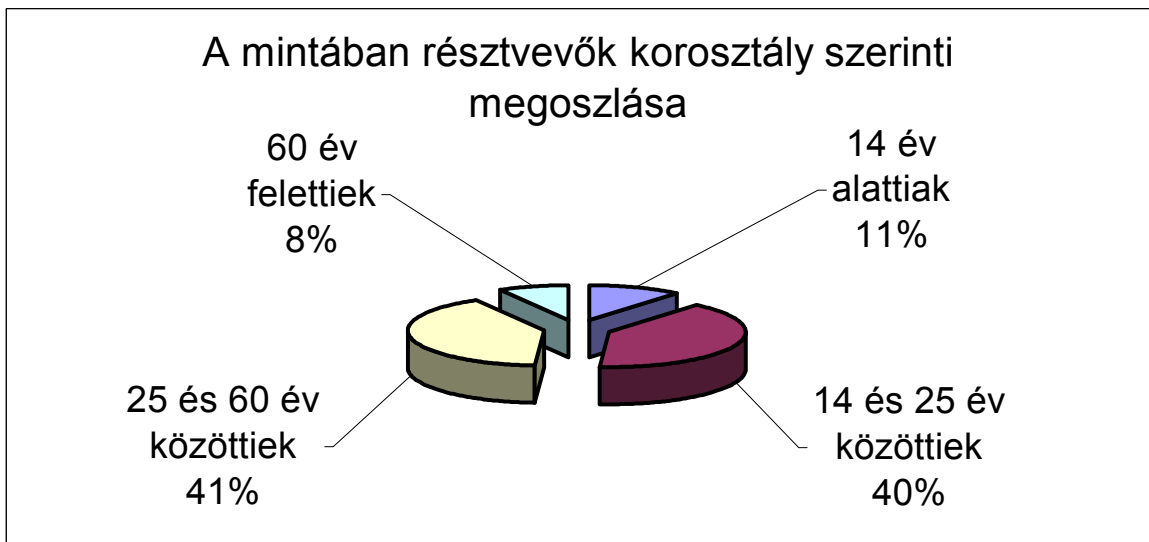
Ha többet, pl.: ad

8. Észrevétele, javaslata a könyvtár jobb működése érdekében
Kigyűjtés! Majd: Kombinált kód!

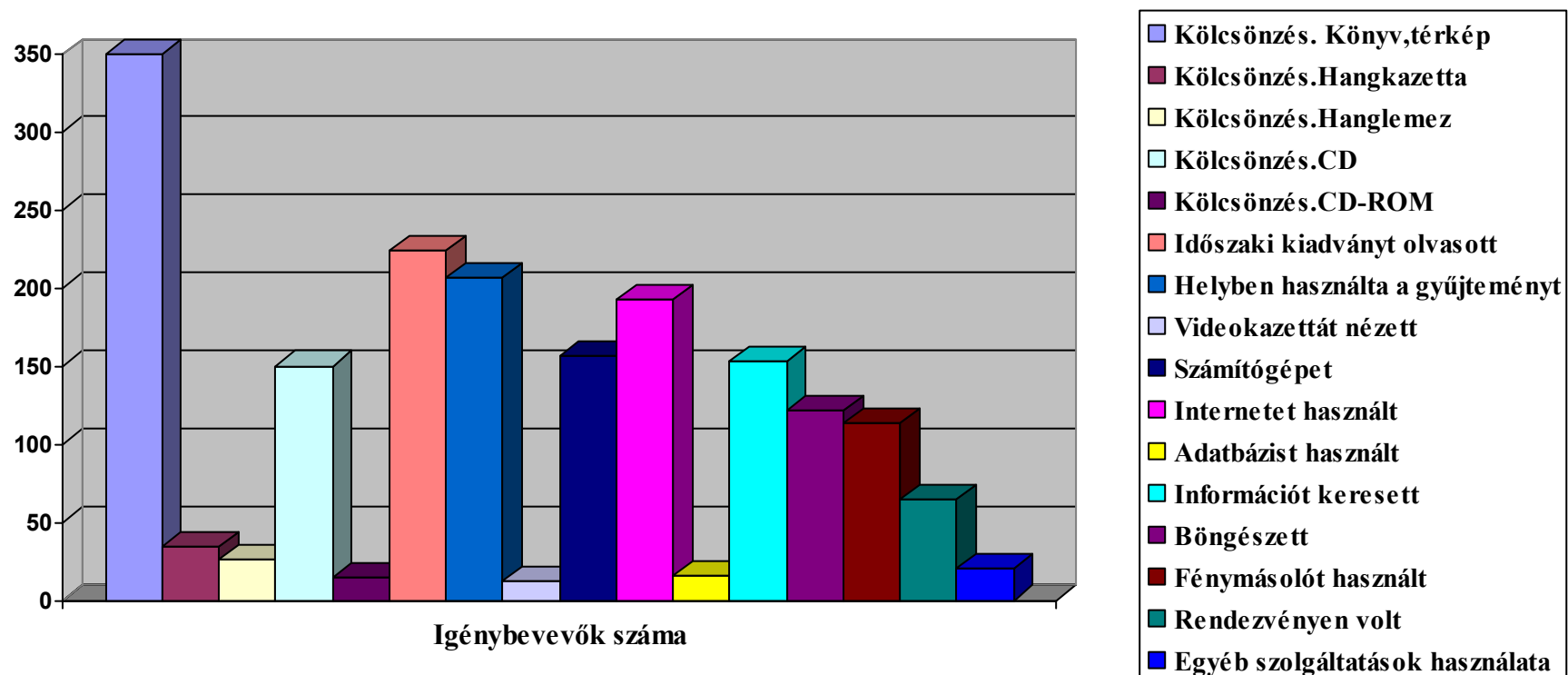
Például:

- a – hosszú a várakozási idő
- b – hosszabb nyitva tartás!
- c – kedvesebb, együttműködőbb könyvtárosok
- d – a tájékoztató szolgálat bővítése
- e – több terminál!
- f – magasabb példányszám
- g – teljesebb internetes katalógust!
- h – a könyvek legyenek a helyükön!

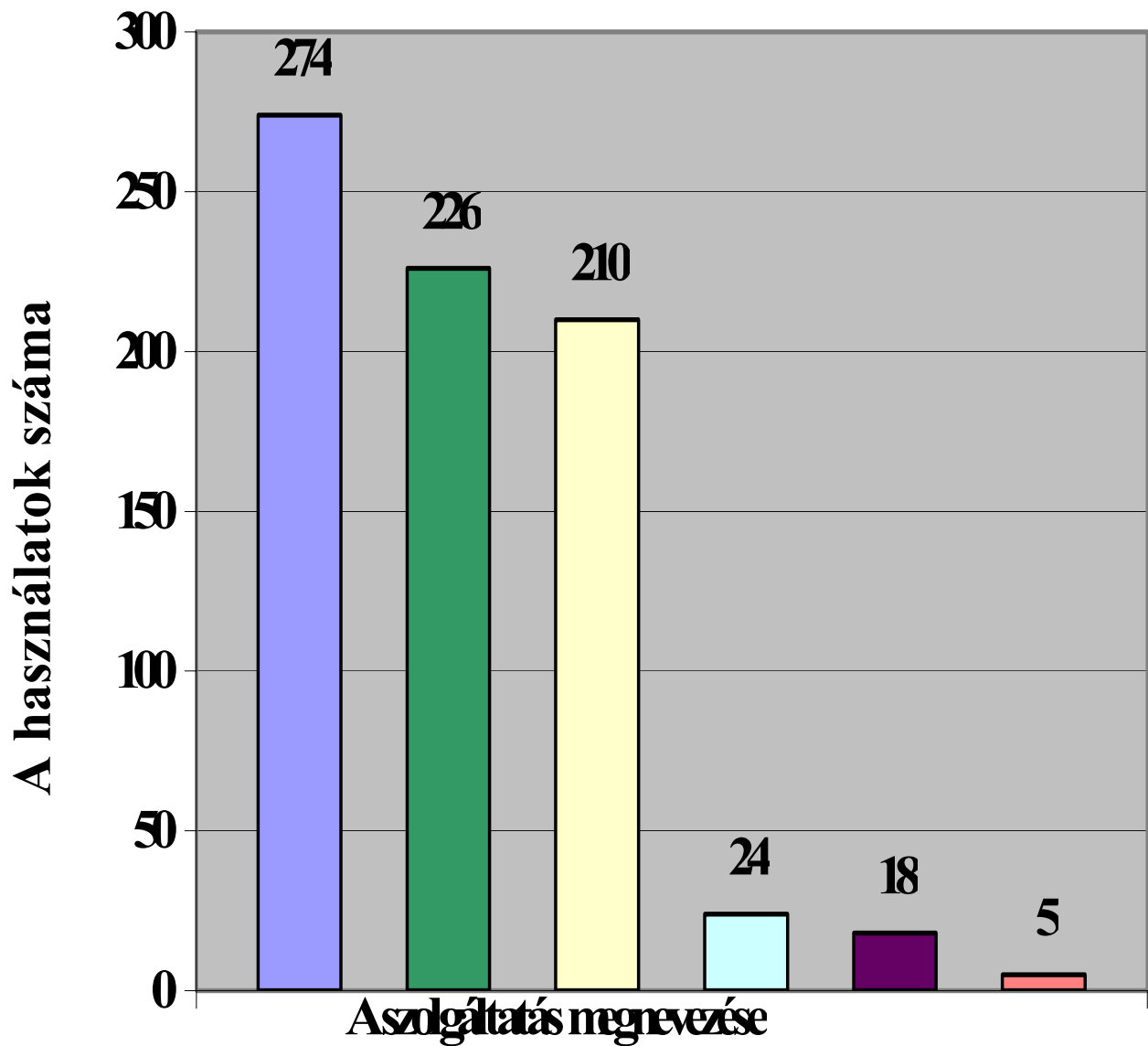
x – Nincs észrevétel, javaslat

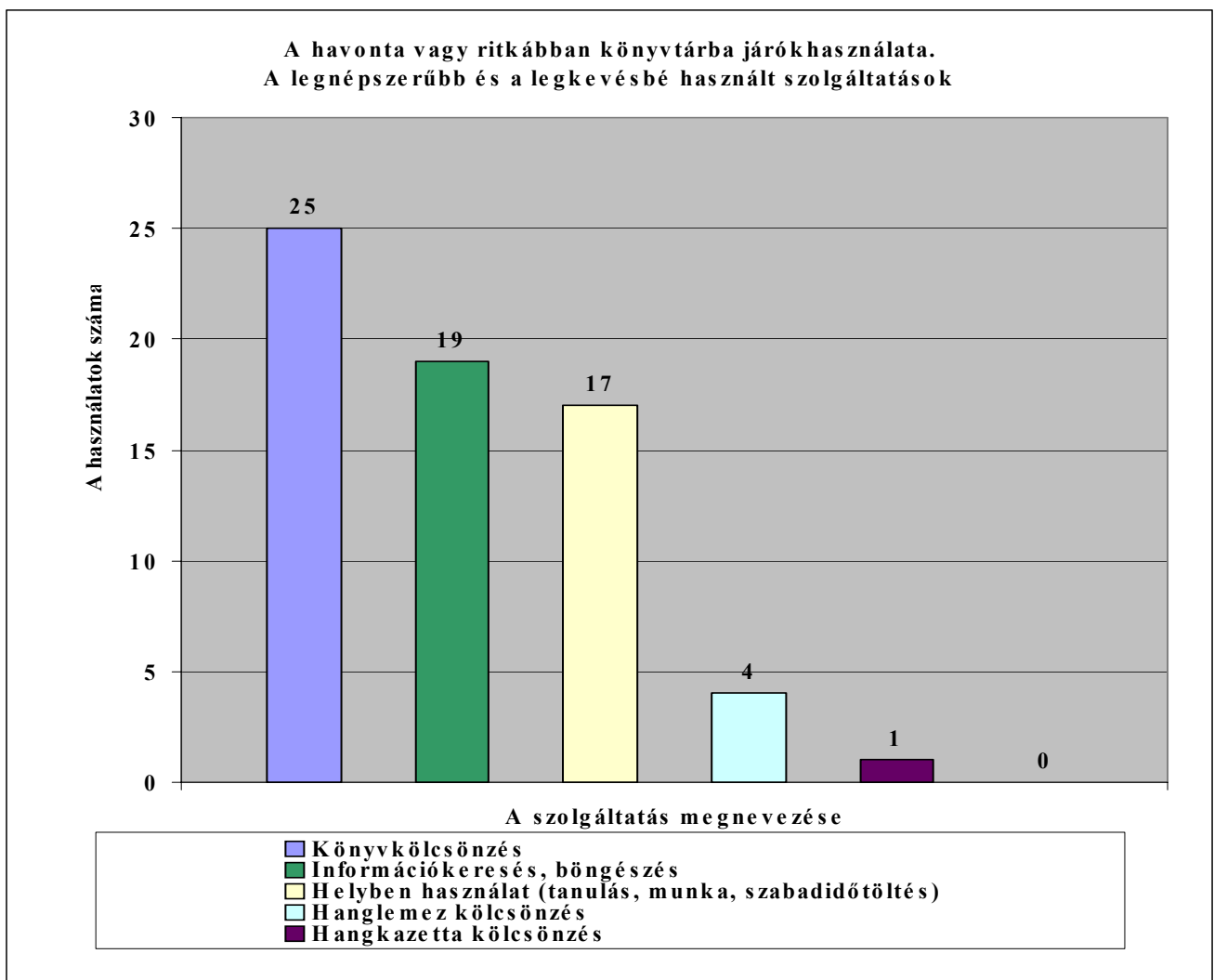
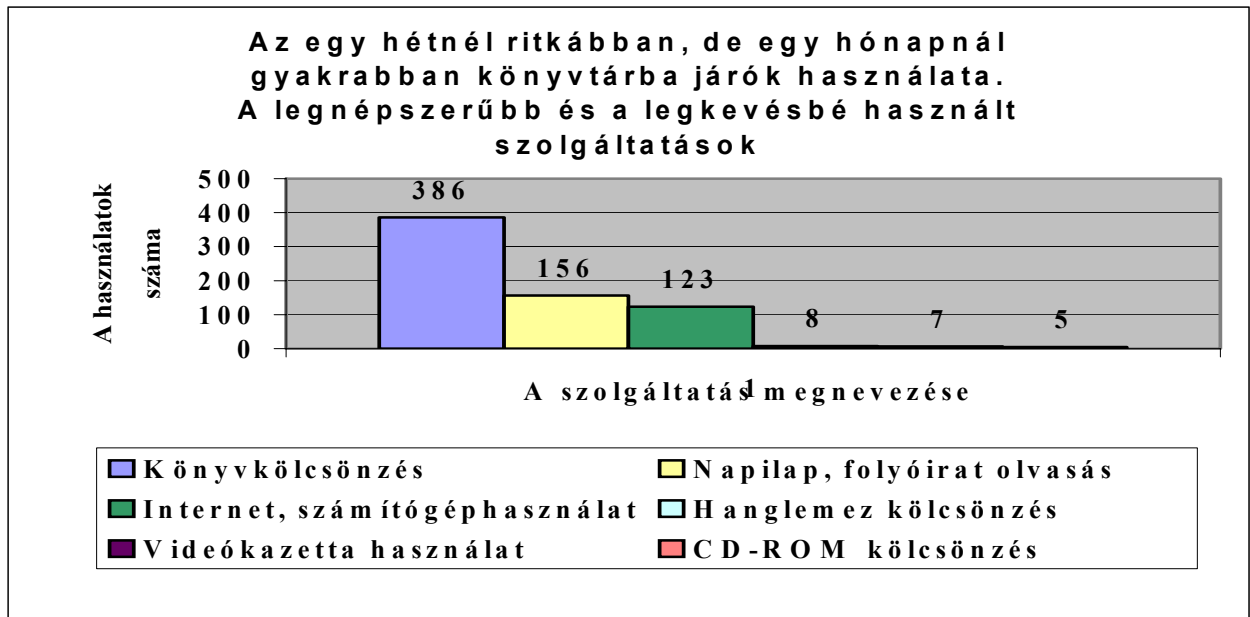
A szolgáltatások igénybevétele

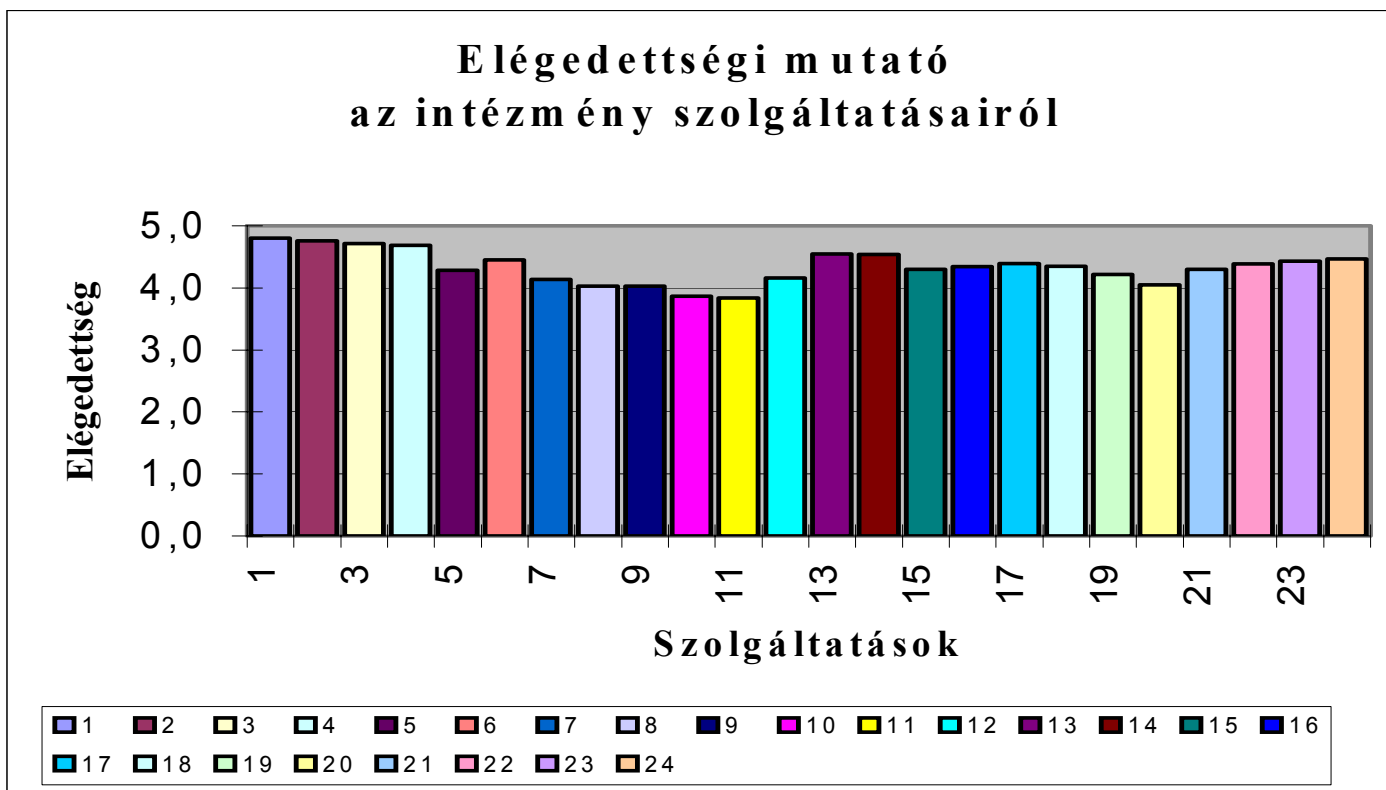

A hetente vagy gyakrabban könyvtárba járók használata. A legnépszerűbb és a legkevésbé használt szolgáltatások

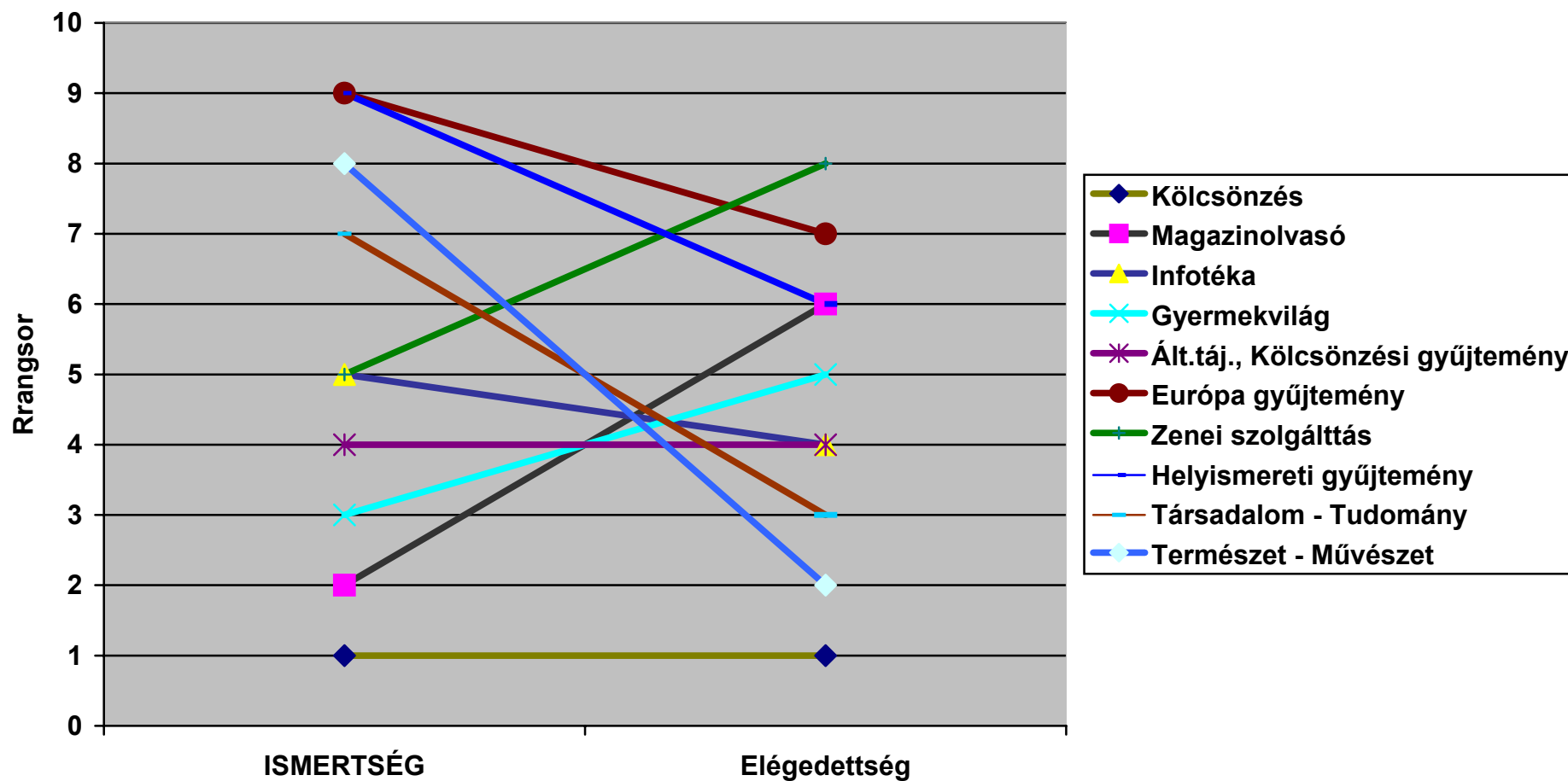
- 1
Könyvkölcsönzés	Internet, számítógéphasználat
Napilap, folyóirat olvasás	Hanglezkölcsönzés
CD-ROM kölcsönzés	Videókazetta használat

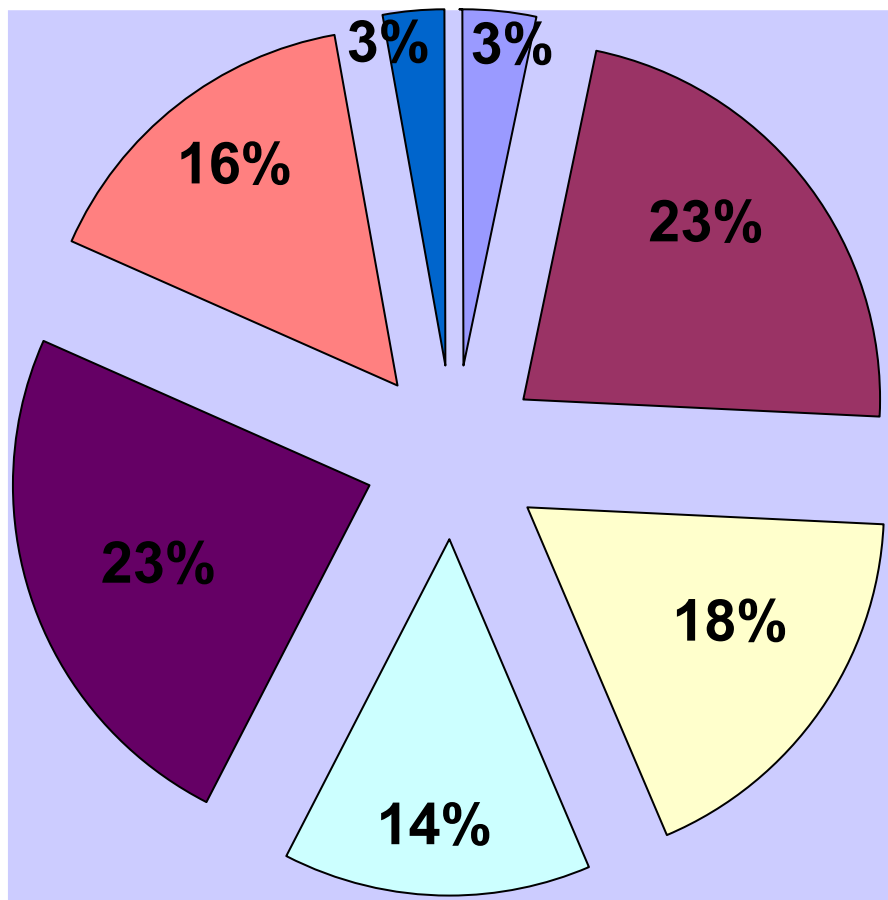

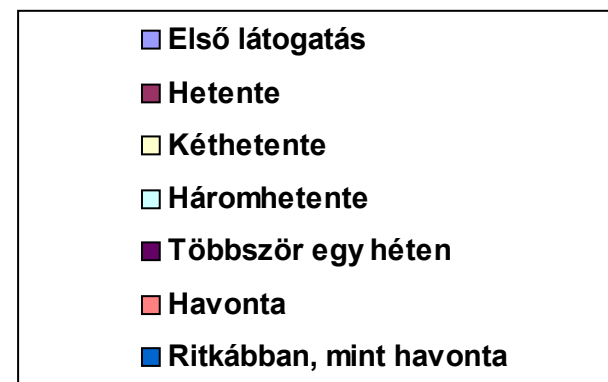
1. Külső állapot	10. Könyvek (száma, minősége)	18. Általános tájékoztatás
2. Belső állapot	11. Egyéb dokumentumok (száma, minősége)	19. Európa gyűjtemény
3. Akadálymentes bejutás	12. Várakozási idő	20. Zenei szolgáltatás
4. Akadálymentes közlekedés	13. Könyvtárosok segítőkészsége	21. Helyismereti gyűjtemény
5. Jelek és eligazító táblák	14. Kölcsönzés	22. Társ.tud. –Olvasóterem
6. Terek elrendezése	15. Magazinolvasó	23. Term.-Műv.- Olvasóterem
7. Ülőhelyek, asztalok	16. Infotéka	24. Általános vélemény
8. Számítógépek	17. Gyermekvilág	
9. Nyitvatartási idő		

Szolgáltatási egységek rangsora az ismertség és az elégedettség szerint

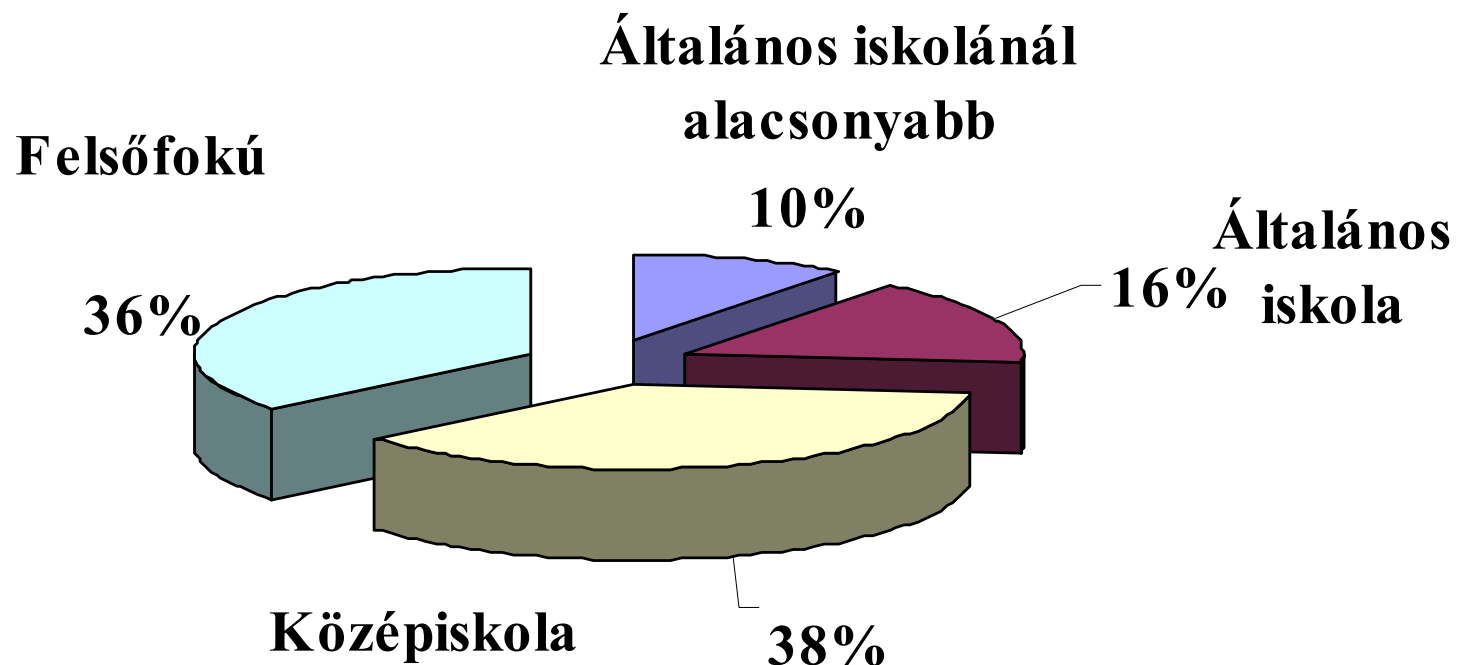

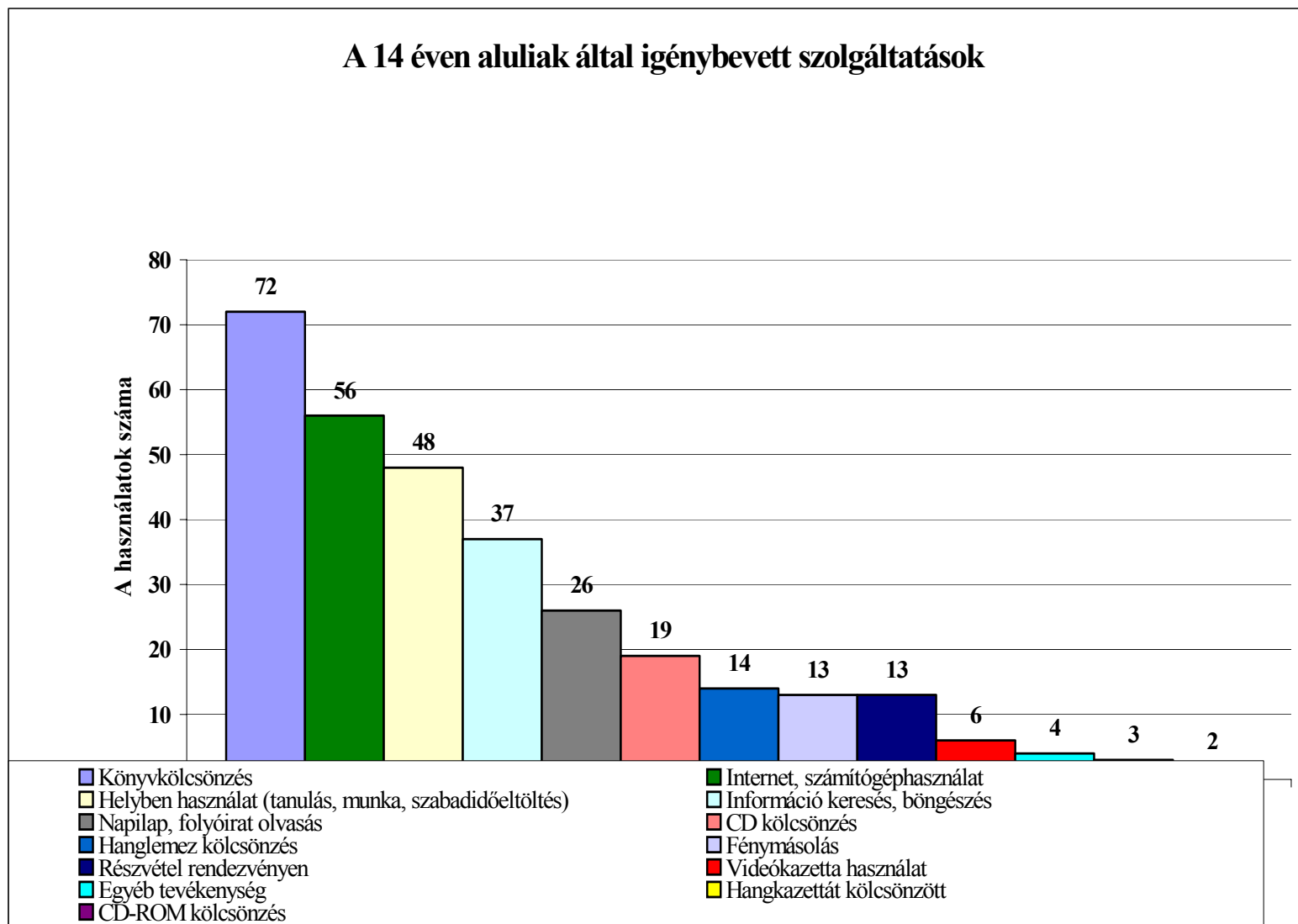

Látogatások átlagos gyakorisága

A minta megoszlása végzettség alapján

A használók véleményének, javaslatának megoszlása

